

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Set og tænkt under den store Krig (1)

Citation: Larsen, Karl: "Set og tænkt under den store Krig", i Larsen, Karl: *Set og tænkt under den store Krig*, Erslev & Hasselbalchs Forlag, Schetelig's Boghandel, 1915, s. 119.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_19-shoot-idm140378515998944/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Set og tænkt under den store Krig

Krig«. I Anledning af begge disse Artikler offentliggjorde jeg nedenstaaende »Moralister og Historikere«, hvorpaa Direktør Rubin svarede (»Politik.« 15. Oktbr.) med »Svar til Prof. Karl Larsen«.

Da nærværende Skrift skulde udgives, ønskede Forlæggerne at kunne bringe hele den foreliggende Polemik og henvendte sig derfor til de paagældende Herrer med Anmodning om Tilladelse til — under almindelige Forfatterbetingelser — at optrykke deres Artikler. Medens Sv. Lange beredvilligt tillod dette, nægtedes Tilladelse af Georg Brandes og Marcus Rubin, hvorfor man for disse Forfatteres Vedkommende maa nøjes med ovenstaaende Henvi-
sing til de paagældende Numre af »Politiken«. — Som min Afslutning paa denne Polemik fremkommer — i Henhold til Meddelelse i »Politik.« for 16. Oktbr. — nærværende Bogs sidste Afsnit »En slagfærdig Polemik«.

MORALISTER OG HISTORIKERE

I.

Ved min Hjemkomst fra en lille Tur til det krigsførende Udland forefinder jeg en Kronik i »Politiken« for 26. f. M. af Nationalbankdirektør *Marcus Rubin*, kaldet »Krig og Fred« og betegnet som en Række »Randbemærkninger« til det Svar, jeg d. 15. gav Hr. *Sven Lange* paa hans Indlæg om min »Krigsmoral«. Hertil knytter sig — i Følge sit Indhold —

en den 30. s. M., ligeledes i »Politikena« offentliggjort Kronik af Professor *Georg Brandes*, betitlet »Lovprisningen af Krig«.

Jeg vilde gerne have Lov til at føje nogle Ord til disse Artikler af hver paa sin Vis betydende danske Mænd.

Marcus Rubin begynder med at betegne min Kronik som en »Hymne til Krigen« og ender med, at ganske vist har han indenfor den overvældende aktuelle Krigslitteratur »endnu ikke truffet« den »Bemærkning«, at »Krig er Kultur«, men at vi »dog maaske kommer saa vidt, ved en »Omvurdering« af Sproget, at Vand er Blod og Blod er Vand, ja, maaske er alt Heksehymnens Tid inde, hvor »fair is foul and foul is fair.«

Uagtet Marcus Rubins Slutningsord logisk set medfører, at heller ikke *jeg* nogen Sinde har sagt, at »Krig er Kultur«, turde det ikke være overflødigt, først og fremmest at fastholde og betone denne Kendsgerning — under Hensyn til den Mangel paa Klarhed, som Krigstiden synes at have udviklet hos mange Læsere og til den stilistiske Forbindelse, der findes hos Hr. Rubin mellem min formodede Krigshymne og den Shakespearske Heksehymne.

Selvfølgelig er Krig ikke Kultur — lige saa lidt som Fred er Kultur.

Begge er de kun Samfundstilstande, der indeholder *Betingelser* for Udvikling af Kultur, materiel